

عنوان: توصیف تجارب پرستاران از شایستگی حرفه ای خود مرکز آموزشی درمانی تبریز

نام دانشجو: رسول خمیران تبریزی

رشته و مقطع تحصیلی: دکترای PhD - پرستاری

استاد راهنما: دکتر زهره پارسایکتا

استاد مشاور: دکتر فضل ا... احمدی

شماره پایان نامه: ۱۵۱

مقدمه: شایستگی یکی از موضوعات بحث برانگیز در حیطه مراقبت های سلامتی و زمینه های مختلف پرستاری از جمله آموزش، بالین و مدیریت پرستاری به شمار می رود. با وجود آنکه پژوهش های متعددی در رابطه با بعد مختلف این مفهوم در پرستاری نظیر معنای مفهوم شایستگی و نحوه اندازه گیری آن انجام شده و مقالات زیادی در این رابطه انتشار یافته است بنظر می رسد فرآیند کسب شایستگی در پرستاران آنگونه که باید مورد توجه پژوهشگران این حرفه قرار نگرفته است. در همین راستا انجام پژوهشی که بتوان از نتایج آن بمنظور بهبود فرآیند کسب شایستگی بالینی در پرستاران استفاده نمود لازم به نظر می رسد.

مواد و روش ها: این تحقیق یک پژوهش کیفی به روش گراند تئوری است که در آن نمونه گیری در چهارچوب نمونه گیری غیراحتمالی ابتدا به صورت "نمونه گیری مبتنی بر هدف" و در ادامه پژوهش به روش "نمونه گیری تئوریک" انجام شده است. در مجموع ۳۶ نفر شامل ۲۷ نفر از اعضای کادر درمانی شامل پرستاران بالینی و مدیران پرستاری شاغل در پنج مرکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه های علوم پزشکی تبریز و گیلان و ۷ دانشجو و ۲ مربی از دانشکده های پرستاری و مامایی دانشگاه های مذکور در این پژوهش مشارکت داشتند. اطلاعات مورد نظر از طریق مصاحبه های نیمه ساختار یافته ای که بر روی نوار ضبط صوت ثبت شده بودند گردآوری گردید. هر یک از مصاحبه ها که حدود بیست دقیقه تا یک ساعت و پانزده دقیقه به طول انجامید بر روی کاغذ پیاده شد. از مشاهده مشارکت کنندگان نیز جهت غنا بخشی داده های پژوهش استفاده گردید. داده ها با استفاده از روش "مقایسه مداوم" مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. **یافته ها:** بر اساس داده های بدست آمده در این پژوهش مشخص شد پرستاران شایستگی حرفه ای را طی فرآیندی تکرار شونده با عنوان "فرآیند تعامل مداوم" کسب میکنند. این فرآیند پیچیده و پویا از پنج مرحله (۱) شناسایی نیروهای محرک، (۲) کسب آمادگی های لازم (۳) تجزیه (۴) بهینه سازی و تثبیت (۵) ائتلاف باشایستگی های موجود در سایر جنبه ها تشکیل شده و مجموعه ای از عوامل شامل آموزش های حرفه ای، محیط، ویژگی های شخصیتی، موضوعات شغلی و فرصت هابر کل فرآیند مذکور تاثیرگذار هستند.

بحث و نتیجه گیری: بر اساس نتایج بدست آمده از این پژوهش شایستگی طی روندی پیچیده که خود متاثر از عوامل متعدد فردی، بین فردی و خارج فردی است ایجاد می شود. هر چند پرستار نقش محوری در هدایت و پیشبرد این فرآیند بر عهده دارد اما بدیهی است این موضوع نباید مستمسکی برای غفلت سازمان های آموزشی و استخدام کننده پرستاران از نقش و رسالتی شود که در فراهم آوردن زمینه های مناسب برای پیمودن آسانترین مسیر دارند. در واقع توجه و پایبندی این سازمان ها به وظایفی که در این زمینه بر عهده دارند بهبود کیفیت مراقبت، رضایت دریافت کنندگان خدمات مرتبط با سلامتی، کاهش هزینه های سیستم های سلامتی و در نهایت تسهیل فرآیند دستیابی به هدف غایی این موسسات که تامین سلامتی افراد جامعه است را بدنبال خواهد داشت. هر چند کشف فرآیند کسب شایستگی های حرفه ای پرستاران هدف اصلی پژوهش حاضر بوده است اما بنظر می رسد با توجه به شباهت هایی که بین فرآیند کسب شایستگی در پرستاری و سایر حرف مرتبط با سلامتی وجود دارد می توان نتایج پژوهش حاضر را در سایر رشته های مرتبط با ارائه خدمات سلامت نیز مورد استفاده قرار داده است.

کلمات کلیدی: شایستگی بالینی - پرستاری - گراند تئوری